

Słowniczek polsko-grecki

Opracowanie: „*Grecja. Sztuka, bogowie i ludzie*”
Wydawnictwo Bezdroża, Kraków 2010

Zasady wymowy

Gramatyka języka greckiego jest równie trudna, co polska. W języku greckim istnieją cztery przypadki (mianownik, dopełniacz, biernik, wołacz), nie zaś siedem jak w języku polskim. Grecki biernik wyraża wszystko to, co po polsku mówimy za pomocą dopełniacza, celownika, narzędnika, miejscownika i biernika. Podobnie jak w języku polskim, w greckim istnieją trzy rodzaje: męski, żeński i nijaki. W odróżnieniu od naszego języka, w greckim funkcjonują rodzajniki określone i nieokreślone. Niezwykle istotną rolę w języku greckim odgrywa akcent. Zdarza się, że różne jego położenie zmienia znaczenie słowa. Na przykład słowo ποτέ [pote], w którym akcent pada na ostatnią sylabę znaczy „nigdy”, natomiast πότε [pote] znaczy „kiedy”. Przykładem, który niejednego może wprowadzić w zakłopotanie jest para γάμο [gamo] – „ślub”, γάμω [gamo] – „uprawiam seks”.

Alfabet grecki

Litera grecka	Nazwa litery	Wymowa
A, α	alfa	a
B, β	wita	w
Γ, γ	ghama	g
Δ, δ	delta	d
E, ε	epsilon	e
Z, ζ	zita	z
H, η	ita	i
Θ, θ	thita	th
I, ι	jota	i
K, κ	kapa	k
Λ, λ	lamdha	l
M, μ	mi	m

N, ν	ni	n
Ξ, ξ	ksi	x
O, ο	omikron	o
Π, π	pi	p
P, ρ	ro	r
Σ, σ, ζ	sigma	s
T, τ	taf	t
Υ, υ	ipsilon	i
Φ, φ	fi	f
Χ, χ	hi	h, ch
Ψ, ψ	psi	ps
Ω, ω	omega	o

Dyftongi Samogłoskowe

αι [e]
αυ [aw, af]
ει [i]
ευ [ew, ef]
οι [i]
ου [u]

Dyftongi Spółgłoskowe

γκ [nk, g, ng]
γγ [ng, nγ /ciągłe γ/]
γχ [nch]
μπ [mb, mp, b]
ντ [nd, d]
τζ [dz]
τσ [ts, c]

Minisłowniczek (zestawienie alfabetyczne)

apartament – το διαμέρισμα [to dhiamerisma] apteka – το φαρμακείο [to farmakio] Ateny – Αθήνα [athina]	bank – τράπεζα [trapeza] bazar – το παζάρι [to pazari] blisko – κοντά [konda] brzydki – άσχημος [ashimos] butik – η μπουτίκ [i butik]
cena – η τιμή [i timi] cennik – ο τιμοκατάλογος [o timokataloghos] centrum handlowe – το εμπορικό κέντρο [to emporiko kientro]	daleko – μακριά [makria] danie główne – το κύριο πιάτο [to kirio pianto] deser – το επιδόρπιο [to epidhorpio] dobranoc – καληνύχτα [kalinichta]

cukier – η ζάχαρη [i zahari] cukiernia – το ζαχαροπλαστείο [zaharoplastio] czerwiec – Ιούνιος [junios] czwartek – Πέμπτη [pempti]	dobrego popołudnia – καλό απόγευμα [kalo apojewma] dobry wieczór (używane od 13.00 do wieczora) – καλησπέρα [kalispera] dom towarowy – το πολυκατάστημα [to polikatastima] dół – κάτω [kato] drogi – ακριβός [akriwos] drzwi – η πόρτα [i porta] duży – μεγάλος [megalos] dzień – η μέρα [i mera] dzień dobry (rano i popołudniu), do widzenia – καλημέρα [kalimera] dziękuję – ευχαριστώ [efharisto]
espresso – το εσπρέσο [to espresso] Europa – Ευρώπη [ewropi]	godzina – η ώρα [i ora] góra – πάνο [pano] Grecja – Ελλάδα [ellada] grudzień – Δεκέμβριος [dhekemwrios] gyros – ο γύρος [gyros]
herbata – το τσάι [to cai] hotel – το ξενοδοχείο [to ksenodhohio]	jajko – το αυγό [to awgho] jesień – (το) φθινόπωρο [(to) fthinoporos]
kanapka – το σάντουιτς [to sanduic] kasa – το ταμείο [to tamio] kawa ze śmietanką – καφές με κρέμα [kafes me krema] kemping – τοκάμπινγκ [to kamping] kiedy – πότε [pote] kiosk – το περίπτερο [to periptero] klucz – το κλειδί [klidhi] kolacja – το βραδυνό [to wradhino] krzesło – η καρέκλα [i karekla] kwiecień – Απρίλιος [aprilios]	lampa – η λάμπα [i lampa] lato – (το) καλοκαίρι [(to) kalokieri] lipiec – Ιούλιος [julios] listopad – Νοέμβριος [noemwrios] luty – Φεβρουάριος [fewruarios]
ładny – ωραίος [oreos] łazienka – το μπάνιο [to banio] łóżko – το κρεβάτι [to krewati]	maj – Μάιος [majos] mały – μικρός [mikros] marzec – Μάρτιος [martios] masło – το βούτυρο [to wutiro] miesiąc – ο μήνας [o minas] minuta – το λεπτό [to lepto] miód – το μέλι [to meli] mydło – το σαπούνι [to sapuri]
namiot – η σκηνή [i skini] nie – όχι [ochi] niedziela – Κυριακή [kiriaki]	obiad – το μεσημεριανό [to mesimeriano] ogórek – το αγγούρι [to aggiri] otwarte – ανηκτώσ [aniktos]
pan/pani – κύριος /κυρία [kirios/kiria] październik – Οκτώβριος [oktowrios] pensjonat – το σπίτι [to spiti] piątek – Παρασκευή [paraskewi] piekarnia – ο φούρνος [o furnos] pieprz – το πιπέρι [to piperi] piwo – η μπίρα [i bira] piwo butelkowe – η βαρελίσια μπίρα [i warelisia bira] poczta – ταχυδρομείο [taxidromio] poduszka – το μαξιλάρι [to maksilari]	repcja – η ρεσεψιόν [i resepsion] ręcznik – η πετσέτα [i petseta] rok – ο χρόνος [to hronos]

<p>podwójne łóżko – το διπλό κρεβάτι [to diplo krewati] pokój dwuosobowy – το δίκλινο [to dilkino] Polska – Πολωνία [polonia] pomidor – η τομάτα [i tomata] poniedziałek – Δευτέρα [dheftera] posiłek – το γεύμα [to jewma] różno – αγρά [argha] pralnia chemiczna – το καθαριστήριο [katharistirio] prosto – ίσια [isia] proszę – παρακαλώ [parakalo] prysznic – ντους [duz] przecena – το εκπτώσεις [to ekptosis] przekąski – ορεκτικά [orektika] przepraszam – συγνώμη [signomi] przepraszam (np. zaczepiając osobę nieznaną) – με συγχωρείτε [me sinchorite] przerwa – διάλειμμα [dialima] prześcieradło – το σεντόνι [to sentori] przyczepa kempingowa – το τροχόσπιτο [to trohospito]</p>	
<p>sałata – η σαλάτα [salata] sałatka z pomidorów – η τοματοσαλάτα [i tomatosalata] sekunda – το δευτερόλεπτο [to defterolepto] ser – το τυρί [to tiri] sierpień – Αύγουστος [awgustos] sklep – το μαγαζί [to magazi] sklep mięsny – το κρεοπωλείο [to kreopolio] sklep spożywczy – το παντοπωλείο [to pantopolio] smacznego – καλή όρεξη [kali oreksi] sobota – Σάββατο [sawato] sól – το αλάτι [to alati] stół – το τραπέζι [to trapezi] styczeń – Ιανουάριος [januarius] supermarket – το σουπερμαρκετ [to supermarket] szafa – το ερμάρι [to ermari] szynka – το ζαμπόν [to zambon]</p>	<p>śniadanie – το πρωινό [to proino] środa – Τετάρτη [tetarti]</p>
<p>tak – νέ [ne] tani – φτηνός [ftinos] teraz – τώρα [tora] toaleta – η τουαλέτα [i toaleta] tydzień – η εβδομάδα [i ewdomasa]</p>	<p>wtorek – Τρίτη [triti] wrzesień – Σεπτέμβριος [septemwrios] Warszawa – Βαρσοβία [warsowia] wczesnie – νωρίς [noris] wejście – η είσοδος [i isodos] wiosna – (η) άνοιξη [(i) aniksi] wolne pokoje – τα ελεύθερα δωμια [ta eleftheria domatia] wyjście – η έξοδος [i eisodos] wyprzedaż – η εκποίηση [i ekpiisi]</p>
<p>zamknięte – κλησώς [klistos] ziemniak – η πατάτα [i patata] zima – (ο) χειμώνας [(o) chimonas] zaczek pocztowy – γραμματόσημο [gramatosimo]</p>	

Minirozmówki (zestawienie tematyczne)

Podstawowe zwroty

Tak	νέ [ne]
Nie	όχι [ochi]
Cześć	γεια σου [ja sou]
Dzień dobry (rano i popołudniu), do widzenia	καλημέρα [kalimera]
Dobrego popołudnia	καλό απόγευμα [kalo apojewma]
Dobry wieczór (używane od 13.00 do wieczora)	καλησπέρα [kalispera]
Dobranoc	καληνύχτα [kalinichta]
Do zobaczenia później!	θα τα πούμε μετά! [a ta pume metá]
Przepraszam (np. zaczepiając osobę nieznaną)	με συγχωρείτε [me sinchorite]
Czy mówi pan po angielsku?	μιλάτε αγγλικά [milate aglika]
Jak się nazywasz?	πώς σε λένε [pos se lene]
Mam na imię ...	με λένε ... [me lene]
Ile masz lat?	πόσων χρόνων είσαι? [poson hronon ise]
Mam ... lat	είμαι ... χρόνων [ime ... hronon]
Jestem z Polski	είμαι από την Πολωνία [ime apo tin polonia]
Jak się czujesz?	πως είσαι? [pos ise]
Nie rozumiem	δεν καταλαβαίνω [den katalaweno]
Rozumiem tylko trochę	Καταλαβαίνω μόνο λίγο [katalaweno mono ligho]
Czy mnie rozumiesz?	Με καταλαβαίνετε [me katalawenete]
Czy mówię poprawnie?	Μιλάω σωστά [milao sosta]
Nie wiem	δεν ξέρω [den ksero]
Proszę	παρακαλώ [parakalo]
Dziękuję	ευχαριστώ [efharisto]
Dziękuję za wszystko	Ευχαριστώ για όλα [efcharisto ja ola]
Dziękuję za pomoc	Ευχαριστώ για τη βοήθεια [efcharisto ja ti wojithja]
Przepraszam	συγγνώμη [signomi]
Smacznego	καλή όρεξη [kali oreksi]
Ile to kosztuje?	πόσο κάνει αυτό? [poso kani afto]
Gdzie jest...?	που είναι...? [pu ine]
Co to jest...?	τι είναι αυτό...? [ti ine afto]
Która godzina ?	Τι ώρα είναι? [Ti ora ine]
mały	μικρός [mikros]
duży	μεγάλος [megalos]
ładny	ωραίος [oreos]
brzydki	άσχημος [ashimos]
Na zdrowie	γεια σου [ja su]

Otwarte	ανηκτώσ [aniktos]
Zamknięte	κληστώσ [klistos]
Przerwa	διάλειμμα [dialima]
Pan/pani	κύριος /κυρία [kirios/kiria]
Warszawa	Βαρσοβία [warsowia]
Ateny	Αθήνα [athina]
Polska	Πολωνία [polonia]
Grecja	Ελλάδα [ellada]
Europa	Ευρώπη [ewropi]

Kierunki

w lewo	αριστερά [aristera]
w prawo	δεξιά [deksia]
prosto	ίσια [isia]
góra	πάνο [pano]
dół	κάτω [kato]
blisko	κοντά [konda]
daleko	μακριά [makria]

Noclegi

hotel	το ξενοδοχείο [to ksenodhohio]
kemping	τοκάμπινγκ [to kamping]
pensjonat	το σπίτι [to spiti]
pokój dwuosobowy	το δίκλινο [to dilkino]
wolne pokoje	τα ελεύθερα δωμια [ta eleftheria domatia]
apartament	το διαμέρισμα [to dhiamerisma]
namiot	η σκηνή [i skini]
przyczepa kempingowa	το τροχόσπιτο [to trohospito]
cennik	ο τιμοκατάλογος [o timokataloghos]
drzwi	η πόρτα [i porta]
klucz	το κλειδί [klidhi]
krzesło	η καρέκλα [i karekla]
lampa	η λάμπα [i lampa]
łazienka	το μπάνιο [to banio]
łóżko	το κρεβάτι [to krewati]
mydło	το σαπούνι [to sapuri]
poduszka	το μαξιλάρι [to maksilari]
podwójne łóżko	το διπλό κρεβάτι [to diplo krewati]
prysznic	ντους [duz]

prześcieradło	το σεντόνι [to sentori]
recepcja	η ρεσεψιόν [i resepsion]
ręcznik	η πετσέτα [i petseta]
stół	το τραπέζι [to trapezi]
szafa	το ερμάρι [to ermari]
toaleta	η τουαλέτα [i toaleta]
wejście	η είσοδος [i isodos]
wyjście	η έξοδος [i eisodos]

Wyżywienie

posiłek	το γεύμα [to jewma]
śniadanie	το πρωινό [to proino]
obiad	το μεσημεριανό [to mesimeriano]
kolacja	το βραδινό [to wradhino]
smacznego	καλή όρεξη [kali oreksi]
danie główne	το κύριο πιάτο [to kirio piato]
deser	το επιδόρπιο [to epidhorpio]
przekąski	ορεκτικά [orektika]
cukier	η ζάχαρη [i zahari]
espresso	το εσπρέσο [to espresso]
gyros	ο γύρος [gyros]
herbata	το τσάι [to cai]
jajko	το αυγό [to awgho]
kanapka	το σάντουιτς [to sanduic]
kawa ze śmietanką	καφές με κρέμα [kafes me krema]
masło	το βούτυρο [to wutiro]
miód	το μέλι [to meli]
ogórek	το αγγούρι [to aggiri]
pieprz	το πιπέρι [to piperi]
piwo	η μπύρα [i bira]
piwo butelkowe	η βαρελίσια μπύρα [i warelisia bira]
pomidor	η τομάτα [i tomata]
sałata	η σαλάτα [salata]
sałatka z pomidorów	η τοματοσαλάτα [i tomatosalata]
ser	το τυρί [to tiri]
sól	το αλάτι [to alati]
szynka	το ζαμπόν [to zambon]
ziemniak	η πατάτα [i patata]

Zakupy

apтека	το φαρμακείο [to farmakio]
bank	τράπεζα [trapeza]
bazar	το παζάρι [to pazari]
butik	η μπουτίκ [i butik]
centrum handlowe	το εμπορικό κέντρο [to emporiko kentro]
cukiernia	το ζαχαροπλαστείο [zaharoplastio]
dom towarowy	το πολυκατάστημα [to polikatastima]
kasa	το ταμείο [to tamio]
kiosk	το περίπτερο [to periptero]
piekarnia	ο φούρνος [o furnos]
poczta	ταχυδρομείο [taxidromio]
pralnia chemiczna	το καθαριστήριο [katharistirio]
sklep	το μαγαζί [to magazii]
sklep mięsny	το κρεοπωλείο [to kreopolio]
sklep spożywczy	το παντοπωλείο [to pantopolio]
supermarket	το σούπερμαρκετ [to supermarket]
cena	η τιμή [i timi]
tani	φτηνός [ftinos]
drogi	ακριβός [akriwos]
przecena	το εκπτώσεις [to ekptosis]
wyprzedaż	η εκποίηση [i ekpiisi]
zaczek pocztowy	γραμματόσημο [gramatosimo]

Czas

sekunda	το δευτερόλεπτο [to defterolepto]
minuta	το λεπτό [to lepto]
godzina	η ώρα [i ora]
dzień	η μέρα [i mera]
tydzień	η εβδομάδα [i ewdomasa]
miesiąc	ο μήνας [o minas]
rok	ο χρόνος [to hronos]
Która godzina ?	Τι ώρα είναι? [Ti ora ine]
Jest ... np. 2.00	Είναι ... np. δύο [ine duo]
kiedy	πότε [pote]
wcześniej	νωρίς [noris]
późno	αργά [argha]
teraz	τώρα [tora]

Dni tygodnia

poniedziałek	Δευτέρα [dheftera]
wtorek	Τρίτη [triti]
środa	Τετάρτη [tetarti]
czwartek	Πέμπτη [pempti]
piątek	Παρασκευή [paraskewi]
sobota	Σάββατο [sawato]
niedziela	Κυριακή [kiriaki]

Miesiące

styczeń	Ιανουάριος [januarios]
luty	Φεβρουάριος [fewruarios]
marzec	Μάρτιος [martios]
kwiecień	Απρίλιος [aprilios]
maj	Μάιος [majos]
czerwiec	Ιούνιος [junios]
lipiec	Ιούλιος [julios]
sierpień	Αύγουστος [awgustos]
wrzesień	Σεπτέμβριος [septemwrios]
październik	Οκτώβριος [oktowrios]
listopad	Νοέμβριος [noemwrios]
grudzień	Δεκέμβριος [dhekemwrios]

Pory roku

wiosna	(η) άνοιξη [(i) aniksi]
lato	(το) καλοκαίρι [(to) kalokieri]
jesień	(το) φθινόπωρο [(to) fthinopororo]
zima	(ο) χειμώνας [(o) chimonas]

Liczebniki

1	ένα [ena]
2	δύο [dhijo]
3	τρία [trija]
4	τέσσερα [tesera]
5	πέντε [pende]
6	έξι [esik]
7	επτά [epta]
8	οκτώ [okto]

9	εννέα [enea]
10	δέκα [dheka]
11	έντεκα [endheka]
12	δώδεκα [dhodheka]
13	δεκατρία [dhekatrija]
14	δεκατέσσερα [dhekatesera]
15	δεκαπέντε [dhekapende]
16	δεκαέξι [dhekaeksi]
17	δεκαεπτά [dhekaepta]
18	δεκαοκτώ [dhekaokto]
19	δεκαεννέα [dhekaenea]
20	είκοσι [ikosi]
30	τριάντα [trianda]
40	σαράντα [saranda]
50	πενήντα [peninda]
60	εξήντα [eksinda]
70	εβδομήντα [ewdominda]
80	ογδόντα [oghdhonda]
90	ενενήντα [eneninda]
100	εκατό [ekato]
200	διακόσια [dhiakosia]
300	τριακόσια [triakosia]
400	τετρακόσια [tetrakosia]
500	πεντακόσια [pentakosia]
600	εξακόσια [eksakosia]
700	επτακόσια [eptakosia]
800	οκτακόσια [oktakosia]
900	εννιακόσια [eniakosia]
1000	χίλια [chilia]
2000	δύο χιλιάδες [dhijo chiliadhes]